

Sosiaali- ja terveysministeriö
Hallitussihteeri Tiina Muinonen
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntö 4.11.2013, STM114:00/2009

Hallituksen esityksen luonnos uudeksi työtaturma- ja ammattitautilaiksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi työtaturma- ja ammattitautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi sekä esitykseen liittyvästä ammattitautiasetuksesta. Hallituksen esityksen luonnokseen sisältyy tässä vaiheessa vain ehdotus uudeksi työtaturma- ja ammattitautilaiksi perusteluineen. Ulkopuolelle jää vielä useita erityisryhmiä, joilla on nykyisin lakisääteinen työtaturma- ja ammattitautiturva pääosin muiden lakien nojalla. Tällaisia erityisryhmiä ovat mm. opiskelijat ja koululaiset, perhehoitajat ja omaishoitajat. Lausuntopyynnön mukaan ulkopuolelle jäävien ryhmien osalta tarvittavien lainmuutoksen valmistelu jatkuu.

Lainsäädännön rakennetta ja sisältöä on kerrottu uudistettavan siten, että se vastaa työelämän muuttuneita olosuhteita ja perustuslain nykylainsäädännölle asettamia vaatimuksia. Työtaturmia ja ammattitauteja koskevat säännökset koottaisiin nykyisistä kolmesta laista yhdeksi uudeksi työtaturma- ja ammattitautilaiksi.

Tärkeimpänä tavoitteena mainitaan tavoite kirjata lakiin vakuutetun oikeudet ja velvollisuudet, jotka nyt ovat osittain ratkaisu- ja oikeuskäytännön varassa. Uudessa laissa määriteltäisiin tapaturma ja lääketieteellinen syy-yhteys tapaturman ja vamman tai sairauden välillä. Lakiin kirjattaisiin myös yksityiskohtaisemmin ne olosuhteet, joissa sattunut vahinkotapahtuma katsotaan työtaturmaksi. Myös vuosityöansion määrittely muuttuisi selkeämmäksi. Nykyään määrittelyyn liittyy paljon arviointia, mutta jatkossa määrittely perustuisi pääasiassa laskentaan. Tämä lisäisi määrittelyn läpinäkyvyyttä ja ennakoitavuutta.

Yrittäjille tapaturmavakuutus olisi edelleen vapaaehtoinen ja sen voisi ottaa pääsääntöisesti vain yrittäjä, jolla on yrittäjän eläkevakuutus (YEL). Yrittäjän vuosityöansiona tapaturmavakuutuksessa käytettäisiin YEL-työtuloa.

Yleistä

Kelan toimeenpaneman sosiaaliturvan kannalta uudistuksen tavoitteet ovat kannatettavia. Tapaturmavakuutuslainsäädännöllä ja Kelan toimeenpanemalla sosiaaliturvalla on suoria vaikutuksia toisiinsa etuuksien yhteensovittamisen näkökulmasta. Lainsäädännön selkeys ja ratkaisujen ennakoitavuus auttaa myös toisen viranomaisen työtä sen omaan toimivaltaan kuuluvassa asiakaspalvelussa ja ratkaisutyössä.

Sairauspäiväraha

Sairausvakuutuslain 12 luvun 2 §:n mukaan jos vakuutetulla on oikeus saada korvausta samalta ajalta ja saman työkyvyttömyyden vuoksi muun lain kuin tämän lain nojalla, tämä etuus vähennetään hänelle maksettavasta sairauspäivärahasta, jollei muualla toisin säädetä.

Edellä mainitun säännöksen perusteella työtapaturma- ja ammattitautikorvaus on ensisijainen suhteessa sairauspäivärahaan.

Samana pykälän toisessa momentissa säädetään menettelystä muun korvauksen saamisen viivästyessä. Säännöksen mukaan sairauspäiväraha voidaan maksaa täysimääräisenä, jos muun korvauksen saaminen viivästyy vakuutetusta riippumattomasta syystä. Kelalla on oikeus periä mainitusta muun lain mukaisesta korvauksesta maksettua sairauspäivärahaa vastaava osuus. Jos sairauspäivärahaa on maksettu muun korvauksen maksamisen viivästymisen vuoksi ja vakuutettu on tämän jälkeen saanut 1 momentissa tarkoitetun korvauksen muulta korvausvelvolliselta, Kelalla on oikeus periä maksettu sairauspäivärahan määrä takaisin vakuutetulta tämän saaman edellä tarkoitetun muun korvauksen määrään asti.

Tapaturmakorvauksen hakeminen, saaminen, epääminen ja määrä vaikuttavat sairauspäivärahan myöntämismenettelyyn ja maksettavaan määrään.

Uuden lain 7 §:ssä säädetään tapaturmavakuutuksen ensisijaisuudesta muihin lakisääteisiin etuusjärjestelmiin nähden. On hyvä, että asiasta on selkeästi säädetty.

Lain 10 §:ssä säädetään johtavassa asemassa tehtävästä työstä. On kannatettavaa, että osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä työskentelevien osalta tulisi sovellettavaksi sama 30 %:n yksinomistuksen raja kuin työeläkevakuutuksessa on ollut vuoden 2011 alusta alkaen. Määritelmien yhdenmukaisuus helpottaa myös muuta viranomaista hahmottamaan ensisijaisuutta kulloinkin ratkaistavassa yksittäistapauksessa. Ratkaisevaa ensisijaisuuteen nähden on ollut, perustuuko korvaus pakolliseen vai vapaaehtoiseen tapaturmavakuutukseen eli onko kyse yrittäjän vai työntekijän asemassa olevasta henkilöstä. Työeläkevakuutuksen ja

tapaturmavakuutuksen erot ovat jonkin verran aiheuttaneet hämmennystä yhteensovittamisessa. Tällä hetkellä käytännössä yrittäjä voi olla velvollinen ottamaan YEL-vakuutuksen, mutta kuulua pakollisen tapaturmavakuutuksen piiriin. Eron hahmottaminen on ollut tärkeää, koska vapaaehtoiseen vakuutukseen perustuvaa yrittäjän tapaturmakorvausta ei vähennetä sairauspäivärahasta. Yrittäjä voi saada sekä sairauspäivärahan että tapaturmakorvauksen.

Lain 5 luvussa määriteltäisiin, mitä työtapaturmalla tarkoitetaan ja minkälaisissa olosuhteissa sattunut tapaturma katsotaan työtapaturmaksi. Säännöksillä on sairauspäivärahan toimeenpanoon suoraa vaikutusta, koska niiden kautta Kelassa voidaan päätellä, milloin on edellytettävä asiakkaan hakevan korvausta muun lain perusteella. Sairausvakuutuslain mukainen sairauspäiväraha voidaan hylätä, ellei oikeutta muun lain mukaiseen korvaukseen ole selvitetty. Tämän vuoksi sääntelyn selkeys ja täsmälliset määrittelyt helpottavat myös sairauspäivärahan toimeenpanoa. Edellä todettu koskee myös kuudennen luvun ammattitaitueihin liittyviä säännöksiä.

Lain 71 §:ssä säädettäisiin, mitä pidetään vahingoittuneen vuosityöansiona. Säännöksen mukaan ansiot lasketaan vahinkotapahtumaa edeltävän vuoden aikana saatujen ansioiden perusteella. On epäselvää, tarkoitetaanko tällä ansaittuja vai maksettuja ansioita. Vertailuna voi todeta, että työntekijän eläkelain 71 §:n mukaan eläkkeen perusteena oleva työansio katsotaan sen kalenterivuoden ansioksi, jona se on maksettu (maksuperiaate). Jos työansion katsominen sen maksamisvuoden ansioksi vääristää eläkkeen määrää, työansio voidaan katsoa sen kalenterivuoden ansioksi, jona se on ansaittu. Tuloverolain mukaan tulo katsotaan sen verovuoden tuloksi, jona se on nostettu, merkitty verovelvollisen tilille tai muutoin saatu vallintaan.

Vuosityöansion määrittelyperiaatteen olisi yhdenmukaisen käytännön ja ennakoitavuuden vuoksi hyvä selkeästi ilmetä laista. Lain 82 §:ssä säädettäisiin ansionmenetykskorvauksen perusteena olevasta työansion käsitteestä. Pykälän mukaan työansiota määrättäessä otetaan huomioon palkka, tulospalkkio tai muu vastike, joka on maksettu tai sovittu maksettavaksi korvauksena työstä. Mainittujen säännösten sanamuodosta edellä tarkoitettua ansainta- tai maksamisperiaatetta ja tätä kautta määrän määrittelyssä huomioitavia suorituksia tai kertymää ei voine täysin päätellä.

Ansioiden määräytymisessä on samoja elementtejä kuin sairausvakuutuslain mukaisten työtulojen nykyisessä määrittelyssä. Esimerkiksi 20 %:n poikkeama edeltävän vuoden ansioista suhteessa vertailuajan ansioiden keskiarvoon johtaisi vertailuajan eli edeltävän kolmen vuoden keskiarvotulon käyttämiseen.

Esityksen s. 58 on todettu, että koko sosiaalivakuutuksen kannalta työansiokäsitteen yhdenmukaistaminen entistä paremmin työeläkevakuutuksen kanssa edesauttaa pyrkimystä yhdenmukaiseen työansioden määrittelyyn, mikä mahdollistaisi yhteisen ansiorekisterin käyttämisen.

Samantyyppiset käsitteet ja määräytymisen perusteet ovat kannatettavia.

Määrän ennakoitavuutta on tässä vaiheessa vaikea arvioida, koska määrään liittyvät asetukset ovat vielä avoimna. Ne tulevat vaikuttamaan soveltamiseen konkreettisella tasolla. Toimeenpanon kannalta tärkeitä tietoja ovat vahinkotapahtumaa edeltävän vuoden ajalta saatujen ansioiden kartoittaminen, vertailussa käytettävien kolmen edeltävän kalenterivuoden ansioiden kartoittaminen ja poikkeuksellisten syiden poissulkemistarpeen kartoittaminen. Olennaista on, mistä kukin tarvittava ansiotieto käytännössä saadaan. Kun vahinkotapahtuma sattuu työssä vanhuuseläkeaikana, saataisiin tarvittavat tulotiedot yksityiskohtaisten perustelujen mukaan lähtökohtaisesti työnantajalta.

Lain 92 §:ssä säädettäisiin kuntoutumisrahasta ammatillisen kuntoutuksen jälkeen. Perustelujen mukaan tähän saakka on vakiintuneesti maksettu täyttä tapaturmaeläkettä koulutuksen jälkeen työllistymisajalta, jos vahingoittunut ei ole työllistynyt koulutuksen päättyessä. On hyvä, että korvauksen saamisesta säädettäisiin laissa. Lisäksi on todettava, että tapaturmaeläke on sairauspäivärahasta vähennettävä etuus, mutta kuntoutumisraha estäisi sairauspäivärahan saamisen. Kelan kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain perusteella vaikutus on kuntoutusrahassa ollut päinvastainen eli tapaturmakorvauksen (TVL-korvaus) vaikutus on ollut estävä ja kuntoutusäännöksiin perustuvan korvauksen vähentävä (KKRL 22 ja 36 §). Suunniteltu tapaturmavakuutuslain uudistus olisi vaikutuksiltaan toimeenpanoa selkeyttävä. Se lisäisi vaikutusten ennakoitavuutta ja asiakkaiden yhdenvertaisuutta erilaisissa tilanteissa.

Vireilletulosäännösten mukaan korvausasia tulisi vireille, kun vakuutuslaitos on saanut työnantajan tekemän vahinkoilmoituksen. Korvausasia olisi saatettava vireille viiden vuoden kuluessa vahinkotapahtuman sattumispäivästä. Myöhempikin ajankohta olisi mahdollinen, jos oikeuden tutkimatta jättäminen olisi kohtuutonta.

Edellä mainittu määräaika on pitkä. Muiden korvausten ja etuuksien kannalta vuosien kuluttua tapahtuvat korvaukset asettavat vaikutusten arvioimiselle haasteita. Asiakas on saattanut tehdä vallitsevaan tilanteeseensa sopivia valintoja. Tavoitetila varmasti on, että takautuvan muutoksen vaikutus olisi kokonaisuutena hänen kannaltaan myönteinen.

Lain 15 ja 16 luvuissa säädettäisiin asianosaisista ja menettelysäännöksistä korvausasiassa. Lain 117 §:n mukaan työnantajaa ei pidetä asianosaisena. Seuraavassa luvussa säädetään tarkemmin vakuutuslaitoksen selvittämisvelvollisuudesta ja mm. päätöksen antamisesta työnantajalle. Työnantajan kannalta ja yleisemminkin voi olla hämmentävää, jos työnantajaa ei työtapaturman korvausasioissa pidetä asianosaisena, mutta nykyisin esimerkiksi sairausvakuutuksen päiväraha-asioissa pidetään työstä poissaoloajan palkanmaksun ajalta. Sairausvakuutuslain osalta on vireillä uudistus, jossa myös tulee pohdittavaksi työnantajan asianosaisasema.

Linjaus siitä, että työnantajaa ei ensiasteessa pidetä asianosaisena, mutta työnantajalla olisi muutoksenhakuvaiheessa oikeus kaikkiin tietoihin, jotka saattavat vaikuttaa työnantajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin, työllistää jatkossa muutoksenhakuasteita.

Työnantajan asemaa koskeva linjaus saattaa johtaa muussa sosiaaliturvassa samaan tulkintaan. Kuitenkin käsiteltävien tapausten lukumäärät eri tahoilla poikkeavat toisistaan huomattavasti. Tiedonsaantioikeus muutoksenhakuvaiheessa voi johtaa menettelyllisiin haasteisiin. Vastakkain ovat työnantajan oikeusturva ja mm. henkilöasiakkaan tietosuojan peruseriaatteet.

Ehdotetussa ratkaisussa työnantaja voi maksamansa palkan ajalta saada päätöksen, mutta ei sen perusteluja. Työnantaja joutuu valittamaan saadakseen perustelut selville. Oikeus asianmukaiseen käsittelyyn tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa on perustuslailla taattu perusoikeus. Asianmukainen käsittely tarkoittaa myös perustellun päätöksen antamista.

Ehdotuksen mukaan työnantajan näkemykset tulevat vakuutuslaitoksessa tapahtuvan korvauskäsittelyn yhteydessä selvitettyiksi, koska vakuutuslaitokselle säädettäisiin velvollisuus huolehtia korvausasian riittävästä selvittämisestä. Työnantajan asemaan liittyvät käytännön ongelmat eivät kuitenkaan ensiasteessa poistu, vaan rajanvetoa joudutaan käymään käytännössä korvausasiaa käsiteltäessä. Työnantajalta saatetaan tarvita lisätietoa vahinkotapahtuman olosuhteista tai voidaan selvittää kuntoutusmahdollisuuksia. Näissä yhteyksissä joudutaan pohtimaan, mitä tietoja työnantajalle voidaan antaa, jotta asia saadaan selvitettyä.

Päätöksen antamiseen liittyvä määräaikasäännös (128 §) vaikuttaa hyvältä, koska siinä on huomioitu määräajan laskemisen alkaminen siitä ajankohdasta, kun vakuutuslaitos on saanut asian ratkaisemiseksi riittävät selvitykset ja asiakirjat. Tällä sääntelyllä voi olla laajemminkin merkitystä muun sosiaaliturvan kannalta. Toisaalta on huomattava, että esimerkiksi työttömyysturvalain 11 luvun 1 a §:n mukaan päätös työttömyysetuudesta on annettava viimeistään kolmantenakymmenentenä kalenteripäivänä hakemuksen

saapumisesta. Jos päätöstä ei voida antaa em. määräajassa, koska käytettävissä ei ole hakemuksen puutteellisuuden tai muun syyn vuoksi asian ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja, päätös on kuitenkin annettava viimeistään neljäntenätoista kalenteripäivänä sen jälkeen, kun asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ovat olleet käytettävissä.

Olisi hyvä, jos viivytyksettömän käsittelyn säännökset sosiaaliturvan eri sektoreilla vastaisivat mahdollisimman pitkälle toisiaan.

Takautuvan korvauksen maksamiseen liittyviä säännöksiä on selkeytetty ja soveltamisalaa laajennettu. Takautuvan korvauksen maksaminen Kelalle ulotettaisiin nimenomaisesti koskemaan muitakin etuuksia kuin vain takuueläkettä ja kansaneläkettä. Takautumisoikeus ei myöskään rajoittuisi koskemaan vain muutoksenhaku-, oikaisu- ja tarkistamistilanteita. Säännöstä voitaisiin soveltaa myös kaikissa muissa Kelan liikamaksutilanteissa, jos tapaturmavakuutus olisi korvaajana ensisijainen, eikä muu Kelaa sitova lainsäädäntö aiheuttaisi estettä liikamaksun perimiselle vakuutuslaitokselta.

Perusteluissa s. 137 on erikseen mainittu, että jos Kela ei ole esittänyt vakuutuslaitokselle takautumisvaatimusta, mutta vakuutuslaitoksella on epäily tai tieto siitä, että henkilö on samalta ajalta saanut Kelan myöntämää muuta etuutta, vakuutuslaitoksen on ennen tapaturmakorvauksen maksamista selvitettävä asia Kelalta ja tarvittaessa pyydettyävä takautumisvaatimus. Säännöksessä puolestaan on ilmaistu, että vakuutuslaitoksen on Kelan vaatimuksesta maksettava takautuva korvaus Kelalle. Perusteluissa oleva selvittämisvelvollisuus ei selkeästi ilmene laista.

Käytännössä sairauspäivärahassa tapaturmakorvauksen mahdollisuus tulee yleensä esille asiakkaan lääkärintodistuksen ja tapaturmaselvityksen kautta. Jos asia on jo vireillä vakuutusyhtiössä, Kela tai asiakas pyytää vakuutusyhtiöltä viivästymistodistuksen (tai päätöksen, jos asia on jo ratkaistu). Sen perusteella sairauspäiväraha myönnetään. Vakuutusyhtiö selvittää Kelalle maksettavan osuuden, kun se myöntää tapaturmakorvauksen. Joskus vakuutusyhtiö maksaa koko korvauksen vahingoittuneelle ja Kela joutuu perimään osuutensa häneltä.

Nykyisen prosessin hahmottaminen on tärkeää luotaessa uutta ja pohdittaessa, kuinka jatkossa kuuluu menetellä ja soveltaa uutta regressisäännöstä suhteessa viivästymistodistusmenettelyyn.

Lakiluonnoksen 148 §:ssä säädetään määräajasta maksuvaatimuksen esittämiselle. Korvaus maksetaan Kelalle vain, jos se on ilmoittanut vakuutuslaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen korvauksen maksupäivää oikeudestaan mainittuun korvaukseen. Perusteluissa on todettu pykälän vastaavan voimassa olevan lain säännöstä (lisäyksenä sairauskassa). Perustelujen mukaan vakuutuslaitos voi hyväksyä

ilmoituksen, vaikka se olisi saapunut määräajan jälkeen. Määräaika koskee vain tilannetta, jossa Kela on tietoinen tapaturmavakuutuslaitoksen korvausvastuusta tilanteessa.

Nykyinen maksuvaatimuksen esittämisen menettely (TVL 61 a §) ei ole koskenut Kelan maksamaa sairauspäivärahaa, vaan se on liittynyt Kelan maksamiin eläkkeisiin. Tulisi vielä selvittää, miten regressimenettely saadaan käytännössä toimimaan ja tarvitaanko viivästymistodistusta edelleen vai voitaisiinko siitä luopua. Menettelyn toimivuus edellyttää sähköistä tietoliikennettä vakuutuslaitosten ja Kelan välillä. Sähköinen tiedonvälitys mahdollistaisi Kelassa olevien vireilläolotietojen ja maksettujen etuuksien katselemisen ja huomioimisen vakuutuslaitoksessa.

Ehdotuksen 150 §:n sisältämä etusijajärjestys selkeyttää tilannetta. On kannatettavaa, että järjestys kirjataan lakiin.

Lain VIII osassa on säädetty vapaaehtoisista vakuutuksista. Yrittäjän vapaaehtoinen työajan vakuutus on eri säännöksessä kuin yrittäjän vapaaehtoinen vapaa-ajan vakuutus. Yrittäjän vapaaehtoinen työajan vakuutus kytkettäisiin yrittäjän eläkelakiin. Vapaa-aika olisi määritelty eli kyseessä olisi vahinkotapahtuma, joka ei olisi sattunut työtapaturmaa määrittelevissä olosuhteissa. Säännökset selkeyttänevät yrittäjien tapaturmakorvauksia ja sitä kautta sairausvakuutuksen päivärahojen toissijaisuuteen johtavia tulkintoja.

Sairausvakuutuslakiin on valmisteltavana muutosehdotus, jonka mukaan yrittäjän vapaaehtoinen työtapaturmakorvaus olisi ensisijainen sairauspäivärahaan nähden. Tällöin yrittäjä ei enää voisi saada ns. tuplakorvausta.

Sairaanhoitokorvaukset

Sairaanhoitokorvausten osalta Kela pyytää huomioimaan sairausvakuutuslain 2 luvun 5 §:n mukaisen regressioikeuden. Lainkohdan mukaan jos vakuutetulle on maksettu korvausta sairaanhoidosta aiheutuneista kustannuksista tapaturmavakuutusta tai liikennevakuutusta koskevien lakien perusteella, korvaus vähennetään hänelle maksettavasta sairausvakuutuslain mukaisesta sairaanhoitokorvauksesta. Jos vakuutettu hakee korvausta tapaturmavakuutusta tai liikennevakuutusta koskevien lakien nojalla sairaanhoitokustannuksista, joista on jo suoritettu tämän lain mukainen korvaus, Kelalla on oikeus saada sairausvakuutuksesta maksettua korvausta vastaava määrä tapaturma- tai liikennevakuutusyhtiön, Valtiokonttorin tai Liikennevakuutuskeskuksen samasta vahingosta tai saman sairauden perusteella myöntämästä korvauksesta.

Kelan eläke-etuudet

Toimeenpanon kannalta on ongelmallista, jos 146 §:ssä puhutaan vain takautuvasti myönnettävästä ansionmenetyskorvauksesta ja perhe-eläkkeestä. Mm. tarkistus- ja oikaisutilanteet, joissa ei siis ole myöntämisestä kysymys, olisi syytä mainita myös pykälän tekstissä. Riittävää ei Kelan näkemyksen mukaan ole se, että ainoastaan yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan, että regressioikeus koskee myös muita tilanteita kuin etuuden myöntötilannetta. Toimeenpanoa ja ylipäätään lainsäädännön läpinäkyvyyttä ajatellen pykälä tulisi kirjoittaa laajemmin.

Pykälä näyttäisi osittain tuovan Kelalle laajemmat regressioikeudet kuin aiemmin ja mitä esim. kansaneläkeläisissä on säädetty (esim. TVL päiväraha on mukana jne.).

Muuten pyydetään (sisällöllisesti) huomioimaan Kelasta aikaisemmin kesällä 2013 esitetyt kommentit, joskin pykälät ovat muuttuneet numeroiltaan silloin kommentoituun verrattuna.

Opintotuki

Työ- ja virkasuhteeseen liittyvän pakollisen työtapaturma- ja ammattitautiturvan sisällöstä säädetään nykyisin tapaturmavakuutuslaissa, ammattitautilaissa ja tapaturmavakuutuslain mukaisesta kuntoutuksesta annetussa laissa. Jatkossa tästä säädettäisiin yhdessä laissa, työtapaturma- ja ammattitautilaki. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016.

Opintotukilain 6 § 1 momentin 12-kohdassa on mainittu opintotuen estävänä etuutena tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (652/1991) mukainen täysi ansionmenetyskorvaus. Tällaista ansionmenetyskorvausta maksetaan päivärahana ja tapaturmaeläkkeenä. Tulevan työtapaturma- ja ammattitautilain 56 §:n mukaan kyseisen lain mukaisia ansionmenetyskorvauksia ovat päiväraha, tapaturmaeläke ja kuntoutusraha, jotka siis kaikki olisivat opintotuen estäviä etuuksia.

Opintotukilain 6 §:n 1 momentin 12-kohta tulee uuden lain voimaantultua muuttaa kuulumaan seuraavan sisältöiseksi:

"12) saa täyttä ansionmenetyskorvausta *tapaturma- ja ammattitautilain (xxx/xxxx)* tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka kuntoutusta koskevien sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) säännösten perusteella;"

Kelan käsityksen mukaan muutos voidaan toteuttaa samassa yhteydessä tapaturma- ja ammattitautilain voimaantulon yhteydessä

taikka siinä yhteydessä kun opintotukilakia tai lain 6 §:ää seuraavan kerran muutetaan. Jos muutosta ei tehdä samalla kuin uusi laki tulee voimaan, nykyisen opintotukilain 6 § 1 momentin 12-kohdassa mainitun tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaisen täyden ansionmenetykskorvauksen tilalle opintotuen estäväksi etuudeksi tulee automaattisesti tapaturma- ja ammattitautilain mukainen ansionmenetykskorvaus, koska uusi laki tulee vanhan lain sijaan. Tapaturma- ja ammattitautilain hallituksen esityksen luonnoksessa ei ollut mukana voimaantulosäännöstä.

Työttömyysetuudet

Työttömyysturvan osalta esitetyn lain sisältöön ei ole huomautettavaa.

Työttömyysturvalakiin tulee kuitenkin tehdä joko tässä yhteydessä tai myöhemmin työttömyysturvalain muuttamisen yhteydessä lakitekniset muutokset. Hallituksen esitysluonnoksessa ei ole voimaantulosäännöksiä.

Nykyisen työttömyysturvalain 3 luvun 4 § 2 momentissa todetaan, missä olosuhteissa työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen:

5) joka saa Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ([566/2005](#)) tai työntekijän eläkelain ([395/2006](#)) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta *tapaturmavakuutuksen*, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain ([404/1948](#)) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella. ([28.12.2012/918](#))

Säännös tulisi muuttaa muotoon:

5) joka saa Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ([566/2005](#)) tai työntekijän eläkelain ([395/2006](#)) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista kuntoutusrahaa taikka *ansionmenetykskorvausta työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla*, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain ([404/1948](#)) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella. ([28.12.2012/918](#))

Työttömyysturvalain 4 luvun 7 §:ssä mainitussa lakiviittauksessa todetaan etuoikeutetuista tuloista:

Jos henkilö saa muuta kuin 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lakisääteistä etuutta tai saa työkyvyttömyyseläkettä toisen valtion lainsäädännön mukaan taikka kansaneläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella, hänen täysimääräisestä työttömyysetuudestaan vähennetään sosiaalietuus. Tällöin ei kuitenkaan seuraavia eläkkeitä ja sosiaalietuuksia oteta huomioon (*etuoikeutetut tulot*): ---

Nykyiset 3 ja 11 kohdat tulee päivittää:

3) tapaturmavakuutuslain ([608/1948](#)) mukainen haittaraha;
uuteen muotoon:

3) työtapaturma- ja ammattitautilain (xxx/xxxx) mukainen haittaraha;

---

11) tapaturmavakuutuslain ja sotilasvammalain mukaiset erityisten
kustannusten korvaukset.

uuteen muotoon:

11) *työtapaturma- ja ammattitautilain* ja sotilasvammalain mukaiset
erityisten kustannusten korvaukset.

Kelan kuntoutusetuudet

Kelan kuntoutusetuuksista vastaava taho on alkusyksystä 2013 käynyt sosiaali- ja terveysministeriön edustajien kanssa läpi tapaturmavakuutuslain kuntoutusta koskevia pykäläiä. Kuntoutusetuuksia koskevat pykälät ovat Kelan näkemyksen mukaan kunnossa hallituksen esityksessä eikä kuntoutusetuuksien osalta ole enemmälti lausuttavaa.

Ystävällisin terveisin

Kela

Reija Jääskeläinen
Etuuspäällikkö, etuusjohtajan sijainen

Helena Ahponen
Etuuspäällikkö